

**VILNIAUS NAUJOSIOS VILNIOS MUZIKOS MOKYKLOS
SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS
VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Naujosios Vilnios muzikos mokyklos (toliau – Mokykla) smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr.V-190, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Mokyklos nuostatais, Darbo tvarkos taisyklėmis, Mokinių elgesio taisyklėmis, Mokymo sutartimi, darbuotojų pareigybių aprašymais, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais smurto ir patyčių prevenciją.
2. Tvarkos aprašo tikslas – nustatyti, kokie veiksmai turi būti daromi individualiu, grupės, mokyklos, šeimos lygmeniu, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms, mokykloje sukurti ir užtikrinti mokiniui saugią, mokinio asmenybės, augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką, kurioje mokiniai jaučiasi gerbiami, priimti, saugūs, jų nuomonė ir siūlymai būtų išklaustyti ir vertinami.
3. Tvarkos aprašas nustato Mokyklos direktoriaus, mokytojų, kitų Mokyklos darbuotojų, mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) veiksmus sukuriant sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms aplinką.
4. Tvarkos aprašas nustato smurto ir patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą Mokykloje.
5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:
  - 5.1. **patyčios** – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui:
    - 5.1.1. **žodinės patyčios** – pravardžiavimas, grasinimas, užgauliojimas, erzinimas, žeminimas, kt.;
    - 5.1.2. **fizinės patyčios** – mušimas, spardymas, stumdymas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala, kt.;
    - 5.1.3. **socialinės patyčios** – socialinė izoliacija, tyčinė atskirtis, gandų skleidimas, apkalbos, kt.;
    - 5.1.4. **elektroninės patyčios** – orumą žeminančių, grasinančių, gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių, nuotraukų siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, kt.
  - 5.2. **patyčias patiriantis asmuo** – mokinys ar suaugęs iš kurio tyčiojamasi;
  - 5.3. **besityčiojantysis-skriaudėjas** – mokinys ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;
  - 5.4. **patyčių stebėtojas** – mokinys ar suaugęs, matantis ar žinantis apie patyčias;
  - 5.5. **smurto ir patyčių prevencija** – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis Mokyklos bendruomenės narių (mokinių, administracijos atstovų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų-rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių;
  - 5.6. **smurto ir patyčių intervencija** – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus);

5.7. **smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną** – patyčių situacijos Mokykloje stebėjimas renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimui.

II. SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA

6. Mokykla puoselėja pozityvias vertybes (bendruomeniškumą, mandagumą, paslaugumą, rūpinimąsi kitais, pagarbą, lygiateisiškumą, kt.), kuriomis grindžiama visų mokyklos darbuotojų elgesys ir veikla.

7. Mokykloje laikomasi elgesio taisyklių, kurios yra žinomos ir suprantamos visiems Mokyklos bendruomenės nariams (žr. į Mokinių elgesio taisykles, Vidaus tvarkos taisykles, pareigybių aprašymus).

8. Visi Mokyklos darbuotojai privalo reaguoti į smurtą Tvarkos apraše nustatyta tvarka ir patyčias nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos.

9. Kiekvienas Mokyklos administracijos atstovas, mokytojas, kitas personalo darbuotojas, mokinys, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi tinkamai reaguoti ir jį stabdyti visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ir patyčias, amžių ir pareigas, bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ar pareigų.

10. Mokyklos direktorius yra atsakingas už darbo grupės Tvarkos aprašui parengti sudarymą, Tvarkos aprašo tvirtinimą, vykdymą, įgyvendinimą.

11. Mokyklos direktorius pagal poreikį sudaro darbo grupę, kuri:

11.1. atlieka Mokyklos bendruomenės narių apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

11.2. atlieka Mokykloje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias analizę;

11.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių plano projektą;

11.4. aptaria turimą informaciją, svarsto smurto prevencijos ir intervencijos priemonių plano įgyvendinimą darbo grupės, mokyklos tarybos, mokytojų tarybos posėdžiuose;

11.5. teikia siūlymus Mokyklos direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo Mokykloje, Mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo, tėvų (globėjų, rūpintojų) mokymo smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos klausimais;

11.6. teikia metinę smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos ataskaitą Mokyklos bendruomenei;

11.7. atlieka kitus tvarkos apraše numatytus veiksmus.

III. SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA

12. Visais įtariamų ir realių smurto ir patyčių atvejais kiekvienas Mokyklos administracijos darbuotojas, mokytojas, kitas Mokyklos personalo darbuotojas, mokinys reaguodamas:

12.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus, esant elektroninėms patyčioms, išsaugo įrodymus;

12.2. primena besityčiojančiam/skriaudėjui elgesio taisykles;

12.3. jei asmeniui (mokiniui, mokytojui, darbuotojui) reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar Mokyklos darbuotojus), institucijas (pvz., policiją, greitąją pagalbą);

12.4. pranešti apie patyčias ar patiriamą smurtą reikia nedelsiant vadovybei, mokyklos darbuotojui ar pasitikėjimo platformoje „PATYČIŲ DĖŽUTĖ“ esančia mokyklos internetinėje svetainėje www.nvmm.lt

13. Mokyklos vadovas, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

13.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai smurto/patyčių atvejis;

13.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

13.3. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, darbuotojais ir informuoja apie pokyčius;

13.4. esant poreikiui sudaro darbo grupę, organizuoja posėdį, kurio metu:

13.4.1. įvertina turimą informaciją;

13.4.2. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), klase ir kt.), supažindina su plano nevykdymo pasekmėmis, esant poreikiui veiksmų planą koreguoja.

14. Mokyklos vadovo įgalioti asmenys:

14.1. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, inicijuoja ir vykdo pakartotinius posėdžius situacijos įvertinimui;

14.2. informuoja Mokyklos direktorių apie esamą situaciją;

14.3. vykdo intervencijos veiklas tol, kol nustatoma, jog problemos priežastys didžiąja dalimi arba visiškai išsprendžiamos;

14.4. mokiniui pasityčiojus iš Mokyklos mokytojo ar kito darbuotojo, asmuo, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, informuoja Mokyklos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo;

14.5. mokyklos mokytojui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš vaiko, asmuo, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, informuoja Mokyklos direktorių, kuris imasi Mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų;

14.6. visiems smurto ir patyčių dalyviams pagal individualius poreikius gali būti teikiama švietimo pagalbos specialistų (psichologo, socialinio pedagogo) ar mokytojų pagalba.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Tėvai su šios tvarkos aprašu supažindinami tėvų susirinkimų metu.

16. Tvarkos aprašas skelbiamas Mokyklos internetinėje svetainėje.
